

PODATEK OD DAROWIZNY

Pan Ryszard, na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia rozwiódł się z żoną i w poszukiwaniu pracy wyjechał do Stanów Zjednoczonych. Długoletni pobyt za granicą doprowadził do zerwania kontaktów z jego małoletnią córką Joanną, która pozostawała w tym czasie pod opieką matki. Kiedy po 20 latach wrócił do Polski, chcąc w jakiś sposób zrekompensować córce długoletni brak zainteresowania, postanowił przekazać jej część swoich życiowych oszczędności. Podarował Pani Joannie kwotę 200.000,- złotych w gotówce przekazując je do rąk własnych. Pani Joanna zamierzając skorzystać ze zwolnienia podatkowego od otrzymanej darowizny, niezwłocznie samodzielnie dokonała wpłaty otrzymanej kwoty na swój rachunek bankowy i fakt ten zaznaczyła w pisemnej deklaracji, składając w Urzędzie Skarbowym zgłoszenie o otrzymaniu darowizny. Darowane pieniądze pani Joanna szybko spożytkowała na spłatę długów i wykończenie domu. Ku zdumieniu pani Joanny, Naczelnik Urzędu Skarbowego w N. wydał decyzję, w której nałożył na nią podatek od spadków i darowizn od kwoty darowanej na jej rzecz przez jej ojca. W uzasadnieniu decyzji, Naczelnik stwierdził, że darowizna nie spełniła wymogów formalnych upoważniających do zwolnienia od opodatkowania, gdyż darowane środki zostały przekazane przez darczyńcę do rąk własnych obdarowanej, a nie przelane na jej rachunek bankowy, gdyż pani Joanna wpłacając darowaną kwotę na swój rachunek bankowy, działała we własnym imieniu. W wydanej decyzji Naczelnik Urzędu Skarbowego powołał się na treść art. 4a ust. 1 ustawy o podatku od spadku i darowizn z dnia 28 lipca 1983 r. (Dz.U. z 2009 r. Nr 93, poz. 768 ze zm.), zgodnie z którym zwalnia się z podatku od spadków i darowizn osoby, które otrzymanie darowizny w postaci środków pieniężnych udokumentują dowodem przekazania ich na rachunek bankowy nabywcy podkreślając, że przepisy w/w ustawy wyłączają możliwość skorzystania ze zwolnienia podatkowego, w przypadku, gdy obdarowany samodzielnie wpłaca otrzymane środki pieniężne na konto swoje konto, gdyż w tym przypadku występuje w roli darczyńcy i obdarowanego. Pani Joanna pyta czy decyzja Naczelnika jest zasadna?

Pani Joanno, art. 4a ust. 1 ustawy o podatku od spadku i darowizn zwalnia od podatku nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych przez małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę, o ile zgłoszą oni nabycie ich własności właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie 6-ciu miesięcy od ich otrzymania

oraz udokumentują ten fakt - w przypadku gdy przedmiotem nabycia tytułem darowizny są środki pieniężne - dowodem przekazania ich na rachunek bankowy nabywcy. Kwestią sporną, jest kwestia czy czynności wpłacenia środków pieniężnych na konto bankowe obdarowanego, musi wykonać darczyńca, czy też dopuszczalne jest również wpłacenie ich osobiście przez obdarowanego ?

Wymóg wpłacenia darowanych środków pieniężnych na konto bankowe obdarowanego - ustanowiony treścią w/w ustawy ma charakter techniczny, co potwierdza Naczelny Sąd Administracyjny w wydanych orzeczeniach wskazując, że z treści art. 4a ust. 1 ustawy o podatku od spadku i darowizn nie wynika, że to darczyńca, czyli Pani ojciec, ma obowiązek umieścić darowane pieniądze na Pani koncie bankowym. Przepis uzależnia otrzymanie zwolnienia od podatku, jedynie od udokumentowania ich otrzymania, dowodem wpłaty na rachunek bankowy nabywcy, którego to wymogu Pani dokonała.

W świetle przyjętej w praktyce i orzecznictwie sądowym interpretacji w/w przepisu – decyzja Naczelnika Urzędu Skarbowego jest niezasadna i winna Pani złożyć odwołanie do wskazanego w tej decyzji właściwego Dyrektora Izby Skarbowej.

Radca Prawny Zbigniew Labocha
z Kancelarii prawniczej „L&D”